

SYKONSEPT 56

Eylül-Ekim 2014 Yılı: 10 Sayı: 56 İki ayda bir yayınlanır.



- **Dış Ticarete Akreditifin Önemi** • Geri Gelen Eşya
- Mücadelenin Kadını: Halide Edip Adıvar
- **Zati Eşya Muafiyeti** • Galata Köprüsü



SYK

Gümrük Müşavirliği

Editörden

Sevgili SYKONSEPT okurları,

Biten yaz, gelen sohbahar ile birlikte çalışan kesimin büyük çoğunluğunun tatili bitti, yeniden hareketlenmek üzere Ramazan dolayısıyla da yavaşlayan işlerimizin başına döndük.

Bültenimizin hazırlandığı sıralarda, tüm Türkiye, Cumhurbaşkanlığı seçimleriyle ilgili olarak nefesini tutmuş bulunuyor. Ülkemiz için en hayırlısının olacağını ümit ediyoruz.

Bu sayımızda, sizler için Dış Ticarete Akreditifin Önemi, Geri Gelen Eşya ve zati Eşya Muafiyeti konularını gündeme aldık. Bunun yanı sıra, edebiyatımızın büyük isimlerinden Halide Edip Adivar'ın hayatına ve birkaç yıl önce bir yangında kaybettiğimiz Galata Köprüsü mirasına değindik.

Tüm takipçilerimize keyifli okumalar, iyi çalışmalar diliyoruz...

Saygılarımızla



444 4 SYK 795
DÖRTDÖRTLÜK SYK
www.syk.com.tr
info@syk.com.tr

SYK GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ

Acıbadem Mah. Haydar Yücebaşı Sok. No: 17
34718 Kadıköy / İstanbul
Tel: 0216 330 94 00 **Faks:** 0216 330 94 01

SYKONSEPT

Yıl: 10 **Sayı:** 56. İki ayda bir yayınlanır. Ulusal Süreli Yayın.
SYK Gümrük Müşavirliği Ltd. Şti. adına **İmtiyaz Sahibi:** A. Baybars Soyak
Yazı İşleri ve Tasarım: Deniz Yakın **Renk Ayırımı ve Baskı:** Dönüşüm Matbaa



SYKONSEPT, doğa dostu, %100 geri dönüşümlü Cyclus kâğıtları kullanılarak basılmaktadır.

Alper Sunaçoğlu
SYK Gümrük Müşavirliği
Şube Müdürü
Gümrük Müşaviri

Dış Ticarete Akreditifin Önemi

Mevcut kaynakların değerlendirilmesinde, üretilen değerlerin tüketicilerin mutluluk düzeyini artırmasında dış satımın yani ihracatın önemi gün geçtikçe artmaktadır. Ülkemizde ihracatın uygulanmasında karşılaşılan sorunlardan bir tanesi de ihracat bedellerinin zamanında tahsil edilememesidir.

Bilindiği üzere ihracat edilen malların bedelinin, 32 Sayılı Karar'da öngörülen hâller ve karara ilişkin tebliğde belirtilen mücbir sebeplerden kaynaklanan gecikmeler hariç, fiili ihracat tarihinden itibaren en çok 180 gün içinde ihracatçılar tarafından yurda getirilerek bankalara veya özel finans kurumlarına, Türk parası olması hâlinde tevsih edilmesi, döviz olması hâlinde ise satılması zorunludur. Ancak ihracat bedeli dövizin %70'inin fiili ihracat tarihinden itibaren 90 gün içerisinde getirilerek bankalara veya özel finans kurumlarına satılması hâlinde, kalan %30'una tekabül eden kısmı üzerinde ihracatçılar serbestçe tasarrufta bulunabilirler.

İhracatta ödeme şekillerinin ve bunların sonuçları fayda ve yararları ile risklerinin bilinmesi ihracatın gelişmesinde büyük öneme sahiptir. İhracatta ödeme şekillerini ana başlıkları ile belirtmek gerekirse, bunlar;

- a- Peşin Ödeme
- b- Akreditif (Letter of Credit - L/C)
- c- Vesaik Mukabili Ödeme / Polçe ile Satış / Documentary Collections / CAD
- d- Mal Mukabili Ödeme (Açık Hesap / Open Account)
- e- Kabul Kredili Ödeme (Acceptance Credit)
- f- Karşı-Ticaret (Counter-Trade)
- g- Konsinye İhracat - Konsinyasyon (Consignations)
- h- Mahsuben Ödeme olarak belirtilebilir.

Bu yazımızda akreditif üzerinde durarak, konunun önemini belirtmek ve uygulamacıları bilgilendirmek sureti ile özellikle mal mukabili veya vesaik mukabili ihracatın giderek yaygınlaştığı günümüzde firmalarımızı akreditifli ödeme şekline yönlendirmek istedik.

Akreditif Nedir?

Akreditif (Akreditif uluslararası işlemlerde kısaca L/C - Letter of Credit olarak adlandırılmaktadır); ihracat edilen malların bedellerinin ödenmesi konusunda belirli şartların yerine getirilmesinden sonra ödemenin yapılacağına ilişkin bir çeşit teminatıdır.

Akreditifin Açılması

Akreditifli ödeme sisteminin temel dayanağı, ithalatçı ve ihracatçının arasındaki para alışverişinde köprü görevi gören bankalardır. Bir bankanın yazılı olarak yükümlülüğe girerek ödeme işleminde aracılık etmesi gerekmektedir. Bu da akreditifin açılması anlamına gelmektedir.

Ödemenin yapılması için gerekli koşullar:

Alıcı ve satıcı arasında yapılan satış sözleşmesinde yer alan koşulların hepsi ödemenin yapılabilmesi için gerekli koşulları oluşturmaktadır. Bunlar çoğunlukla ticarete konu malların kalitesiyle ilgili teknik özellikleri, belli bir birim cinsinden miktarı, birim fiyatı, teslim şekli, paket ağırlığı, nakliyesi, ödeme şekli gibi hususları içermektedir. Bu hususların yerine getirildiğini doğrulayan fatura, kalite kontrol belgesi, konşimento, menşe şahadetnamesi gibi belgelerin ihracatçı tarafından bankaya sunulması gerekmektedir.

Akreditif hem ihracatçıyı, hem de ithalatçıyı koruyan bir işlemdir.

İhracatçı: Malları akreditif şartlarına uygun olarak sevk ettiğinde, mal bedelini tahsil edeceğinden emin olacaktır.

İthalatçı: Sevkiyatın yapılmış olduğunu ve akreditif şartlarına uygun mal





gönderildiğini gösteren belgeleri ihracatçı bankaya sunmadan önce ödeme yapılmayacağından emin olacaktır.

Akreditif, uluslararası ticarete çok geniş bir alanda bir ödeme ve garanti aracı olarak kullanılmaktadır.

Bir satış sözleşmesi imzalandıktan sonraki belirsizlik ortamında taraflarca doğabilecek sorular:

İhracatçı

- Malların sevkiyatını yaptığım zaman, ithalatçının zamanında ödeme yapabileceğinden emin olabilir miyim?
- Ödeme yapılmamasının riskini nasıl minimize edebilirim?
- İhraç ettiğim malları başka bir firmadan satın alıyorum, ithalatçının bunu öğrenip asıl imalatçı firmayla temas kurarak beni aradan çıkarmasını nasıl önleyebilirim?
- Bankalar ticari alışverişlerde pratik uygulamaların düzenlenmesinde bize gerekli dokümanları sağlayarak nasıl yardımcı olabilirler?

İthalatçı

- İhracatçıyı yeterince tanımıyoruz. Malları zamanında teslim edebileceğinden emin olabilir miyiz?
- Ödeme yapmadan önce malların siparişimizle uyuşup uyuşmadığını nasıl kontrol edebiliriz?
- İthal ettiğimiz malları tekrar satıncaya kadar ödemeyi ertelemeyi düşünüyoruz. Acaba bankamız bu aradaki boşlukta krediyi kendisi sağlayabilir mi?

Bu sorulara cevap verebildiği için akreditifli ödeme ticarete tercih edilen bir ödeme şeklidir.

Akreditifli ödemenin dünya ticaretinde çok yaygın bir kullanıma sahip olmasının nedenleri:

İhracatçı açısından:

- Bir bankanın ödeme güvencesine sahiptir. (Teyitli akreditiflerde ek olarak ikinci bir bankanın güvencesine kavuşur.)
- Alıcının ülkesindeki politik risk, güvenceden dolayı en alt düzeye inmiştir.
- Akreditif bağlantısı gösterilerek ihracat kredisi alınabilir.
- Yeni pazarlara girerek satışlarını artırabilir.

İthalatçı açısından:

Her şeyden önce, alıcı akreditif koşullarını yerine getirmeyen satıcıya ödeme yapılmayacağına ilişkin güvenceye sahiptir. Bankalar alıcı adına akreditif koşullarının yerine getirilip getirilmediğini incelerler.

En son yükleme tarihinin saptanabilmesi alıcıya (özellikle ihracatçıyı iyi tanımıyorsa) malları zamanında elde edebilme olanağını sağlar.

Mallarını güvence olarak göstererek onları pazarlayıncaya kadar çeşitli kaynaklardan borç bulabilir.

Eğer satıcı ile anlaşırsa, mal bedelinin belgelerin ibrazında değil de belirli bir süre sonra ödenmesi imkânı sağlanabilir. Bu ithalatçıya zaman kazandırarak daha düşük maliyetle kredi sağlama imkânı verebilir.

Akreditifli İşlemlerde Yer Alan Bankalar

Akreditif işlemlerinde genellikle ilgili iki banka bulunur; Amir banka, muhabir banka. Ancak bazı durumlarda ihracatçı, açılan kredinin kendisine yakın bulunduğu üçüncü bir banka tarafından veya muhabir banka

tarafından garanti edilmesini ister ve bu banka teyit eden banka olarak adlandırılır. Diğer taraftan, ihracatçıya akreditifin geldiğini ihbar eden ve "ihbar bankası" olarak adlandırılan bir üçünü banka olabilmektedir, ancak bu çoğunlukla muhabir banka olmaktadır.

Amir Banka / Açan Banka (Issuing / Opening Bank)

- İthalatçının bankasıdır.
- Akreditifi açar.
- İhracatçı, akreditif vadesi içinde istenilen koşulları yerine getirirse ödeme yapmakla yükümlüdür.
- Ödemeyi ihracatçıya dönüş hakkı (rücu hakkı) olmaksızın yapar.
- İthalatçının istemi üzerine henüz akreditif açılmadan ihracatçıya veya muhabirine "ön bilgi" (preadvice) verebilir.
- Kimi ülkelerde akreditifi doğruca ihracatçıya iletebilir.

İhbar Bankası / Advising Bank

- Akreditifin açıldığını ihracatçıya iletir. Ancak, akreditifi ihbar etmeye karar verdiğinde, ihbar ettiği akreditifin gerçek olup olmadığını kontrol etmeye özen gösterir. Eğer akreditifi ihbar etmemeyi tercih ederse Amir Bankaya bu konuda gecikmeksizin bilgi verir.
- Akreditifte, ihracatçıya karşı ödeme konusunda herhangi bir yükümlülüğü yoktur. Bir anlamda postane görevini üstlenmiştir.

Teyit Bankası / Confirming Bank

- Amir banka dışındaki bir banka akreditife kendi yükümlülüğünü ekleyebilir. Bu banka çoğunlukla ihbar bankası olmaktadır.

- Teyit, amir bankanın yükümlülüklerini yerine getireceğine ilişkin olarak bir diğer bankanın kesin taahhüdünü ortaya koymasidir.
- Teyit eden bankanın birinci derecede sorumluluğu vardır.
- Akreditif koşulları yerine getirilmişse, teyit bankası;
 1. İhracatçıya dönüş hakkı olmaksızın ödeme yapar.
 2. Poliçeleri kabul eder.
 3. İhracatçıya dönüş olmaksızın poliçenin müzakere işlemini gerçekleştirir. (Devir ve ciro = poliçenin satın alınması)
- Sorumluluğu amir bankanın sorumluluğu kadar önemlidir. Akreditif koşullarına karşı gelinirse, ihracatçı hem amir bankaya hem de teyit bankasına karşı tavır koyabilir.
- Kendisini birinci derecede sorumlu bir konuma getiren bu hizmet karşılığında komisyon alır.

Akreditif İşlemleri

1. Alıcı ile satıcı arasında ödemenin akreditifle yapılacağını belirten bir satış sözleşmesi yapılır.
2. İthalatçı bankasına ihracatçı (lehdar) lehine akreditif açması için talimat verir.
3. Amir Banka genellikle, satıcının bulunduğu ülkedeki bir bankayla akreditifi ihbar ya da teyit etmesi için anlaşır.
4. Muhabir ya da teyit eden banka akreditifin açıldığını ihracatçıya bildirir.
5. Satıcı akreditifin açıldığını öğrenir öğrenmez, eğer belirtilen zaman içinde gerekli şartları sağlayabilecekse, malları sevk etme durumundadır.
6. Satıcı sevkiyatı yaptığını kanıtlayan belgeleri kredinin açıldığı bankaya gönderir.



7. Muhabir banka gönderilen belgeleri kredi koşullarıyla karşılaştırdıktan sonra, gönderilen belgeler kredi şartlarına uygunsa, kredide belirtilen şartlara göre ödemede bulunur veya müzakerede bulunarak devreder ya da ciro eder.
8. Muhabir ya da teyit eden banka belgeleri amir bankaya gönderir. (Eğer muhabir banka, amir bankadan farklıysa)
9. Amir banka gönderilen belgelerin, kredi şartlarını karşılayıp karşılamadığını kontrol eder. Eğer gönderilen belgeleri yeterli bulursa;
 - a. Satıcı tarafından belgeler direkt olarak ona gönderilmişse ödemeyi satıcıya ya da onun için kullanılabilir fon tutan muhabir bankaya yapar.
 - b. Teyit eden bankaya ya da satıcıya ödemede bulunan veya poliçesini kabul eden muhabir bankaya geri ödemede bulunur.
10. Amir banka tarafından belgelerin akreditife uygunluğu tespit edildikten sonra akreditif miktarının ödenmesi için belgeler ithalatçıya sunulur.
11. Alıcı, nakliye belgelerini malların teslimatını yapacak olan taşıyıcıya gönderir.

Akreditifte Ödeme Şekilleri

Peşin Ödeme

1. Satıcı mal sevkiyatını kanıtlayan belgeleri muhabir bankaya ibraz eder.
2. Banka, belgelerin kredi şartlarını karşıladığını belirledikten sonra ödemeyi yapar.
3. Kredi meblağını satıcıya veren banka, eğer amir bankadan farklıysa, belgeleri amir bankaya gönderir. Geri ödeme ise daha önce kararlaştırılan şekilde gerçekleştirilir.

Poliçe Kabulü ile Ödeme

1. Satıcı, malların sevkiyatını yaptığını kanıtlayan belgelerle birlikte üstüne çekilmiş bir poliçeyi bankaya gönderir.
2. Banka, satıcının gönderdiği belgeleri kontrol edip uygun bulduktan sonra poliçeyi kabul edip imzalar ve satıcıya geri verir.
3. Muhabir banka belgeleri amir bankaya göndererek, satıcının poliçesini kabul ettiğini ve vadenin bitim tarihinde geri ödemenin daha

önce kabul edildiği şekilde sağlanacağını bildirir.

Banka poliçeyi kabul ederek vade bitiminde poliçenin üzerindeki değeri ödeyeceğini taahhüt eder. Bu noktadan sonra, satıcı isterse bankaca kabul edilen poliçesini kendi bankasında ya da piyasada kırdırarak derhâl nakde çevirir, isterse de parayı almak için vade bitimini bekler.

Devir ve Ciro Edilen Akreditifler (Negotiation Type)

1. Satıcı, sevkiyatı yaptığını belgeleyen belgelerle birlikte alıcı veya kredide belirlenen herhangi bir şahsın üstüne çekilmiş anında ödemeli ya da vadeli poliçeyi bankaya gönderir.
2. Banka, belgelerin uygunluğunu kontrol ettikten sonra, poliçenin müzakeresine geçerek poliçeyi devreder ya da ciro eder.
3. Muhabir banka belgelerle birlikte poliçeyi amir bankaya gönderir. Geri ödeme daha önce karara bağlanmış şekliyle gerçekleşir.

İhracatçılar kendilerine ödemenin yapılmasından amir bankanın parayı göndermesine kadar geçen süre için "devir ve ciro" bankasına faiz ödemek durumundadırlar. Çünkü "negotiating bank" bir anlamda ihracatçıya kredi kullandırmış olmaktadır. Bununla birlikte söz konusu faiz ya da genel adı ile "negotiation charges" ithalatçı tarafından da ödenebilmektedir.

"Negotiation type" (müzakere edilebilir) bir akreditifte devir ve ciro bankaları genellikle poliçeyi iskonto ederek alırlar, ancak ihracatçılar da ödeme bankasının parayı göndermesini beklemeden tahsil etmiş olurlar.

Devir ve ciro bankasının amir bankaya ve ihracatçıya dönüş hakkı (rücu etme) bulunmaktadır.



Özcan Yener

SYK Gümrük Müşavirliği

Operasyon Yönetmen Yardımcısı

Geri Gelen Eşya



Serbest dolaşımda bulunan eşya, Türkiye Gümrük Bölgesinden veya Türkiye'nin anlaşmalarla dâhil olduğu gümrük birliği gümrük bölgelerinin diğer bir noktasından ihraç edildikten sonra üç yıl içinde yeniden serbest dolaşıma girmesi hâlinde ve beyan sahibinin talebi üzerine, ithalat vergilerinden muaf tutulur. Üç yıllık süre, beklenmeyen hâller veya mücbir sebeplerle uzatılabilir.

Geri gelen eşyanın, Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilmeden önce, özel amaçlı kullanımı nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanarak serbest dolaşıma girmiş olduğu hâllerde, eşyanın aynı amaca yönelik olarak tekrar serbest dolaşıma sokulmak istenmesi durumunda, bu eşyaya indirimli veya sıfır vergi oranı uygulanır. İthal amacının aynı olmaması hâlinde, söz konusu eşyaya uygulanacak ithalat vergileri tutarı, serbest dolaşıma ilk girişi sırasında alınmış tutar kadar indirilir. Ancak, serbest dolaşıma ilk girişi sırasında alınmış tutarın geri gelen eşyanın yeniden serbest dolaşıma girişi sırasında alınacak tutardan daha fazla olması hâlinde hiçbir iade yapılmaz,

Geri Gelen Eşyanın İthalat Vergileri Karşısındaki Durumu

Geri gelen eşyanın ihracı sırasındaki ayniyetinin değişmeden yeniden ithali hâlinde ithalat vergilerinden muafıdır.

Ancak İthalat vergilerinden muafiyet;

a. Aynen ihraç edildiği durumda olması hâli hariç, hariçte işleme rejimi çerçevesinde Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilen eşyaya,

b. İhracı, bir dış ticaret önlemine konu olan eşyaya tanınmaz.

İhraç edilen eşyanın;

a. Gönderildiği ülkede yürürlükte olan mevzuat nedeniyle serbest dolaşıma girememesi veya kullanıma arz edilmemesi

b. Kusurlu olması veya sözleşme hükümlerine uygun olmaması nedenleriyle alıcısı tarafından kabul edilmemesi (Eşyanın ilk kullanım dışında kullanılmaması olması gerekmektedir. Bu durum, sadece, eşyanın kusurlu olduğunun veya sözleşme hükümlerine uygun olmadığının, kullanılmadan anlaşılamayacağı hâller için geçerli olacaktır)

c. İhracatçının elinde olmayan sebeplerle amaçlanan kullanıma girememesi (Gönderilen kişiye teslim edilmeden önce, eşyanın tabiatından ileri gelen veya nakliye sırasında meydana gelen hasar yüzünden Türkiye Gümrük Bölgesine geri gönderilen eşya, tüketilmek veya satılmak amacıyla yurt dışındaki sergi ve fuarlara gönderilen ancak, tüketilmeden veya satılmadan geri gelen eşya, alıcının fiziksel bir engeli veya yasal bir engel nedeniyle alıcısına teslim edilemeyen eşya, tabii afetler, tehlikeli ve salgın hastalıklar, büyük yangınlar, radyasyon ve hava kirliliği gibi önemli nitelikteki kimyasal ve teknolojik olaylar ile büyük nüfus hareketleri gibi kriz hâlleri veya siyasi ya da sosyal durumlarda meydana gelen ani ve beklenmeyen değişiklikler yüzünden alıcısına teslim edilemeyen veya ihracına ilişkin sözleşmede belirtilen tarihten sonra teslim edilen eşya, Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülkelere gönderilen ancak, piyasa kuralları gereği gönderildiği ülkede satılamayan sebze ve meyveler için kullanılır) nedenleriyle geri gelmesi hâlinde, durumun Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki alıcıdan veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki yetkili kurumlardan alınacak belgelerle gümrük idaresine ispatı gerekir.

Serbest dolaşımda iken ihraç edilen, ancak çeşitli nedenlerle geri gelen ticari kullanıma mahsus taşıt araçları, iş makineleri ve üretime yönelik makineler, ayniyet tespiti kaydıyla, geri gelen eşya muafiyetinden faydalandırılır.

Eşyaya Ait Parçaların Geri Gelmesi

1. Daha önce Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilen eşyaya ait olduğu anlaşılan parçaların geri gelmesi hâlinde gümrük vergilerinden muafiyet uygulanır.
2. Muafiyet, Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilen makinelere, araçlara, aletlere veya diğer ürünlere ait olan ve ait olduğu uzman raporlarıyla kanıtlanan parça veya aksesuarları içeren eşyaya da uygulanır.

Geri Gelen Eşyanın Beyanı

Yükümlü, ilgili gümrük idaresine eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinden ihracına ilişkin gümrük beyannamesi ve ayniyet tespitine ilişkin diğer belgeleri ibraz eder.

Konsinye satış suretiyle ihraç edildikten sonra geri gelen eşyanın beyanı

Konsinye satış suretiyle ihraç edilen eşyanın çıkışında, gönderildiği yerde satılmayıp geri gelmesi ihtimali göz önünde bulundurularak ayniyet tespitine ilişkin tüm destekleyici bilgiler gümrük beyannamesine eklenir.

Sürelerin Başlangıcı ve Süre Uzatımı

1. Geri getirilme süresinin başlangıcı eşyanın fiilen ihraç edildiği tarihtir. Çıkışın partiler hâlinde yapılması hâlinde, her partiye ilişkin sürenin başlangıcı ayrı ayrı göz önünde bulundurulur.
2. Üç yıllık süre doğal afet, getirildiği ülkelerdeki ya da geçiş ülkelerindeki iç karışıklık, abluka veya savaş hâli, resmî makamlarca getirilen yasaklar veya eşyanın alıkonulması gibi mücbir sebep ve beklenmeyen hâllerle uzatılabilir. Özel ve zorunlu durumlar müsteşarlıkça incelenir ve sonuçlandırılır.

Süresini Aşarak Geri Getirilen, Getirilmeyen ve Kesin İhracata Dönüştürülen Eşya

1. Eşyanın süresi içinde mücbir sebep belgesi ibrazı ile süre uzatımı talebi olmaksızın Kanunun 168. maddesinin birinci fıkrasında belirtilen üç yıllık süreyi veya üç yıllık sürenin üzerinde gümrük idaresince uzatılan süre varsa bu süreyi aşarak geri getirilmesi hâlinde, Kanunun 241. maddesinin üçüncü fıkrasının (ı) bendi uyarınca usulsüzlük cezası tatbiki (usulsüzlük cezasının 2 katı) ile gümrük vergileri tahsil edilerek

serbest dolaşıma giriş rejimi hükümleri uygulanır.

2. Eşya, üç yıllık süre aşılmaksızın, ek süreler dâhil verilen sürelerin aşılmasıyla geri getirilmesi hâlinde, kanunun 241. maddesinin üçüncü fıkrasının (ı) bendi uyarınca usulsüzlük cezası tatbiki (usulsüzlük cezasının 2 katı) ile gümrük vergileri tahsil edilmeden serbest dolaşıma sokulur.
3. Geçici ihracat eşyasının, üç yıllık süre ile varsa gümrük idaresince verilen ek süreler bitiminde geri getirilmediğinin tespit edilmiş olması hâlinde; ihracat vergilerine tabi eşyadan bu vergiler tahsil edilir.
4. Geçici ihracat eşyasının, tabi olduğu mevzuat hükümleri uyarınca ilgili kurumunca veya gümrük idaresince verilen süre ile varsa verilen ek sürelerin veya gümrük idaresince verilen böyle bir süre yoksa üç yıllık süre ile varsa verilen ek sürelerin bitiminden önce, geçici ihracatın kesin ihracata dönüştürülmek istenmesi hâlinde, kesin ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin düzenlenmesi ve ihracat rejimine ilişkin tüm mevzuat hükümlerine uyulmuş olması kaydıyla geçici ihracata konu eşyanın kati ihracata dönüştürülmesine izin verilerek ilgili rejim sonlandırılır.

Kesin İhracı Yapıldıktan Sonra Geri Gelen Kullanılmış Eşya

2013/33 sayılı Genelge 3. fıkrasına istinaden kesin ihracı yapıldıktan sonra geri gelen kullanılmış eşyanın başta garanti kapsamında arızalanması veya istenilen nitelikte çıkmaması gibi muhtelif sebeplerle geri gelmesi durumunda, İthalat Rejimi Kararının 7. maddesi hükmünün tatbik edilmeyerek, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 168. maddesi kapsamında gümrük vergilerinden muaf olarak "geri gelen eşya" statüsünde ithalinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Geri Gelen Eşyada Kontrol Belgesi Aranır mı?

Konu ile ilgili olarak, Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından yayımlanan 2002/5 Sayılı Dış Ticarete Standardizasyon Tebliği eki listelerde yer alan ve Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi, Dâhilde İşleme Rejimi, Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimi, Geçici İthalat Rejimine tabi tutulan maddelerin insan sağlığı ve güvenliği, hayvan ve bitki varlığı ve sağlığı yönünden uygunluğun Tarım ve Köyşleri Bakanlığı tarafından tespit edileceği ve Tebliği eki listelerde yer alan ürünlerin yukarıda belirtilen gümrük rejimlerine konu olması hâlinde gümrük idaresince söz konusu Bakanlıkça düzenlenen Kontrol Belgesi'nin aranacağı belirtilmektedir.



Süre Uzatımı

Geçici ihracat işlemlerinde Gümrük Kanunu'nun 168. maddesinde belirtilen 3 yıllık süre aşılamaz. Ancak bu sürenin bitiminden önce başvurulmak kaydıyla, ilgili gümrük müdürlüğünce yeteri kadar ek süre verilir. Bunun için mücbir sebep veya beklenmeyen hâli gösterir belgenin noter veya yurtdışı temsilciliğimizden onaylı Türkçe tercümesinin de dilekçeye eklenmesi gerekir.

Türkiye Gümrük Bölgesi dışına geçici ihracı veya çıkışı yapılmış eşyanın, başka bir kamu kurumunun kendi görev alanı itibarıyla bilgisi ve izni çerçevesinde, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında kalması için yapılan işlemler süre uzatımı olarak değerlendirilir.

Geçici ihracı yapılan eşyanın ekonomik gereklilik nedeniyle üç yıllık sürenin üzerinde Türkiye Gümrük Bölgesi dışında kalmasının talep edilmesi hâlinde, ekonomik nedenlerin belgelendirilmesi ve verilen süre içerisinde başvurulması durumunda, ilgili gümrük idaresince yeteri kadar ek süre verilir.

Geri Gelen Eşyada Vergi Dairesi Yazısının Aranıp Aranmayacağı

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 16/1-b maddesinin parantez içi hükmü gereğince gümrük müdürlüklerine ödenecek olan ihracat istisnası tutarı vergi daireleri ile yazışma yapılarak öğrenilmektedir.

Ancak bu sürecin uzun sürmesi geri gelen eşyalar için ödenen muhtelif giderlerin (ardiye, demuraj gibi) artmasına neden olmaktadır. Bu durumun ithalatçı firmalara zarar vermesi sebebiyle Gümrükler Genel Müdürlüğü 14.07.2008 tarihli 17488 sayılı Tasarruflu Yazısı ile uygulamaya yön vermiştir.

Mezkûr yazıya göre, genel oranda KDV'ye tabi olan ve ihraç edildikten sonra geri gelen eşyanın KDV'si gümrükte ödenmek istenirse vergi dairesi yazısına gerek bulunmamaktadır. Ancak eşyanın kullanılmamış olması şartı aranmaktadır.

Geri Gelen Eşyanın Aracı Bankaya Bildirimi

Gümrük müdürlüklerince bankalarca kullanılan ihracat kredileri yönünden durumun bankaların idare merkezine bildirilmesi yerine ihracata aracılık eden (gümrük beyannamesinin 28. kutusunda kayıtlı) bankaya gönderilmesinin daha uygun olacağı belirtilmiştir. Dolayısıyla fiili ihracattan sonra geri gelen eşyaya ilişkin ihracat beyannamesinin kredi taahhütlerine sayılmamasını teminen T.C. Merkez Bankası A.Ş. İdare Merkezi yerine Gümrük Beyannamesi'nin 28. kutusunda kayıtlı aracı bankaya ihracatla ilgili bildirimin yapılması gerekmektedir.

Geri Gelen Eşyada Tareks

Geri gelen eşya için, bu ürünlerin ihracat beyannamesi numarasının kullanıcı tarafından TAREKS'e yüklenmesi ve geri gelen ürünlerin teknik mevzuata uygun olması kaydıyla piyasaya arz edilebileceğine dair CE Tebliğ ekinde yer alan taahhütnamenin (EK-4 taahhütname) kullanıcı tarafından TAREKS'e yüklenmesini müteakip ürünün ithal edilebileceğine dair TAREKS referans numarası doğrudan oluşturulur.



Mücadelenin Kadını: Halide Edip Adıvar

Halide Onbaşı olarak da bilinen, siyasetçi, akademisyen ve Türk edebiyatının en önemli isimlerinden Halide Edip Adıvar, 1884 yılında Beşiktaş'ta doğmuştur. Babası Mehmet Edip Bey, II. Abdülhamit devrinde Padişah Hazinesi Kâtibi, aynı zamanda Yanya ve Bursa Reji Müdürüdür. Halide, annesi Fatma Berifem Hanım'ı küçük yaşta veremden kaybetmiştir. Yaşını büyüterek girdiği Robert Lisesi'nden, padişahın "Hristiyan okullarında Müslüman öğrencilerin okuyamayacağı" emri yüzünden alınmış ve eğitime evde devam etmiştir. Henüz İngilizce öğrenirken çevirdiği Jacob Abbott'un "Ana" adlı eseri 1897'de basılmıştır. 1899 yılında bu çeviri sayesinde Şefkat Nişanı ile ödüllendirilmiştir. Daha sonra Robert Kolej'e geri dönerek, İngilizce ve Fransızca eğitimini de tamamlayıp yine aynı kolejden mezun ilk Müslüman kadın olmuştur.

Halide, mezun olduğu yıl kolej öğretmenlerinden aynı zamanda Rasathane Müdürü olan Salih Zeki Bey ile evlendi. Evliliğinin ilk yıllarında eşinin yazdığı Kamus-u Riyaziyat adlı eseri yazmasında yardım etti. Bu arada ünlü İngiliz matematikçilerin yaşam öykülerini ve birkaç Sherlock Holmes hikayesini Türkçe'ye çevirdi. Daha sonra ilgisi Emile Zola ve Shakespeare'e yöneldi. Shakespeare'in Hamlet eserinin çevirisini yaptı.

1903 yılında ilk oğlu Ayetullah ve bir buçuk yıl sonra ikinci oğlu Hasan Hikmetullah Togo dünyaya geldi.

İkinci kez meşrutiyetin ilan edildiği 1908 yılında Halide

Edip, gazetelerde kadın haklarıyla ilgili yazılar yazmaya başladı. Bu yıllarda yazılarında Halide Salih imzasıyla yazan Halide Edip'in ilk yazısı, Tefik Fikret'in çıkardığı Tanin'de yayınlandı.

Yazılarının muhafazakar kesimler yüzünden tepki çekmesinin ardından 31 Mart Ayaklanması sırasında hayatının tehlikeye girmesinden ötürü iki oğluyla Mısır'a, ardından da İngiltere'ye gitti. İngiltere'de Isabelle Fry'ın evinde konuk oldu, Bertrand Russell gibi önemli kişilerle tanıştı.

1909 yılında İstanbul'a dönüp siyasi yazılarına, edebi yazıları da ekledi, Heyyula ve Raik'in Annesi adlı romanı basıldı. İleriki zamanlarda Sinekli Bakkal romanını yazmasına vesile olacak ortam, bu dönemlerde öğretmenlik ve müfettişlik yaptığı sırada gördükleriyle şekillendi.

1910 yılında eşi Salih Zeki Bey'den boşandı ve Halide Edip adını kullanmaya başladı. O yıl, feminist bir eser olarak sayılan Seviyye Talip adlı romanı yayınlandı ve bu eser, büyük eleştirilere maruz kaldı. Ertesi yıl tekrar İngiltere'ye giden Halide Edip, döndüğünde Balkan Savaşı başlamıştı.

Bu yıllarda Halide, Teali-i Nisvan Cemiyeti'nin (Kadınları Yükseltme Derneği) kurucuları arasında yer aldı, aynı zamanda Talim ve Edebiyat adlı kitabı yazdı. Bu dönemde tanıştığı yazarların da etkisiyle Yeni Turan adlı eserini yayınladı. 1911'de ise Harap Mabretler ve Handan isimli romanları yayınlandı.

1913'te savaşın sona ermesiyle Kız Mektepleri Umumi





Müfettişliği yapmaya başladı. 1916 yılında okul açmak üzere Lübnan ve Suriye'ye gitti ve aynı yıl Son Eseri adlı aşk romanı basıldı. Arap eyaletlerinde iki kız okulu ve bir yetimhane açarken, babasına verdiği vekalet ile aile doktorları olan Adnan Adıvar ile nikahı kıyıldı.

Lübnan'da iken Kenan Çobanları adlı 3 perdelik operanın librettosunu yayınladı, eseri Veda Sebra besteledi. Bu eser, yetimhane öğrencileri tarafından savaş koşullarına rağmen 13 kez sahneye kondu. Mor Salkımlı Ev kitabı, Halide Edip'in hayatının o zamana kadar ki kısmını kapsar.

1918'de İstanbul'a döndükten sonra Darülfünun'da Batı Edebiyatı okutmaya başladı. Türk Ocakları'nda çalıştı. Anadolu'ya uygarlık götürmek amacıyla kurduğu Köycüler Cemiyeti'nin reisi oldu. Anadolu'ya silah kaçırma işinde rol aldı. Büyük Mecmua'nın başyazarı oldu.

Halide Edip, Amerikan Mandası tezini millî mücadelenin önderi Mustafa Kemal'e yazdığı 10 Ağustos 1919 tarihli bir mektupla açıkladı ancak bu tez kongrede uzun uzun tartışılacak ve reddedilecekti. Yıllar sonra Mustafa Kemal'in Nutuk adlı eserinde tam metnine yer vereceği mektup yüzünden Halide Edip, hain olarak değerlendirilmiştir.

1919'da Yunanlıların İzmir'i işgali sonrası Fatih Mitingi'nde kürsüye çıkan ilk konuşmacı olan Halide Edip, attığı nutuk ile hafızalarda büyük bir iz bıraktı. Bunu, birbirini takip eden birçok miting izledi ve "Milletler dostumuz, hükümetler düşmanımızdır." cümlesi bir vecize hâlini aldı.

İngilizlerin İstanbul'u işgal etmesiyle hakkında idam kararı padişah tarafından onaylanan 6 kişiden (Mustafa Kemal, Kara Vasıf, Ali Fuat Paşa, Ahmet Rüstem, Dr. Adnan ve Halide Edip) biri oldu.

Hakkında idam kararı çıkmadan önce eşiyle birlikte çoktan Ankara'daki millî mücadeleye katılmıştı. Halide Edip, Ankara'da Kalaba'daki (Keçiören) karargâhda görev aldı. Yunus Nadi Bey ile birlikte kararlaştırdıkları gibi Anadolu Ajansı için çalışmaya başladı.

Mustafa Kemal'in yabancı gazetecilerle görüşmesini sağladı ve onun yazı işleri ile ilgilendi, Yunus Nadi'nin çıkardığı Hakimiyet-i Milliye gazetesine yardımcı oldu.

1921 yılında Ankara Kızılay başkanı oldu, aynı yıl Eskişehir Kızılay'da hastabakıcılık yaptı. Ardından cephede bulunmak istediğini Mustafa Kemal'e bildirdi ve Sakarya Savaşı sırasında Onbaşı oldu. Tetkik-i Mezalim Komisyonu'nda görevlendirildi.

Savaş boyunca cephe karargâhında görev yapan Halide Edip, savaştaki faydaları sayesinde İstiklal Madalyası ile ödüllendirildi.

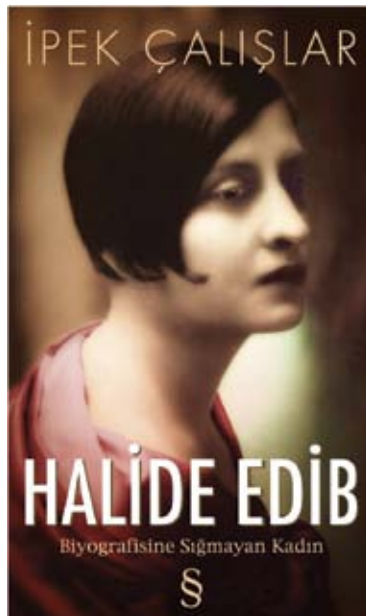
Kurtuluş Savaşı sonrası Ankara'ya döndü. Eşi, Dışişleri Bakanlığı'nın İstanbul Temsilciliği ile görevlendirilince birlikte İstanbul'a gittiler. Bu arada Cumhuriyet Halk Fırkası ve Mustafa Kemal Atatürk ile siyasi fikir ayrılıkları yaşamasının ardından eşiyle birlikte İngiltere'ye gitti ve 14 yıl boyunca yurt dışında yaşadılar. Halide Edip, yurt dışında yazın çalışmalarını sürdürdü. Bunun yanı sıra pek çok konferansa da katıldı. ABD'nin sayılı üniversitelerinde çok önemli konferanslar verdi. Bu konferanslar sırasında Türkiye Batıya Bakıyor adlı eseri oluştu. Sinekli Bakkal, CHP Ödülü'nü aldı ve Türkiye'de en çok baskısı yapılan roman oldu.

1939 yılında İstanbul'a dönmesinden bir yıl sonra İstanbul Üniversitesi'nde İngiliz Filolojisi kürsüsünü kurdu ve 10 yıl boyunca kürsü başkanlığını yürüttü.

1950 yılında Demokrat Parti İzmir milletvekili olarak TBMM'ye girdi. 1954 yılında Cumhuriyet Gazetesi'nde 'Siyasi Vedaname' başlıklı yazısıyla bu görevinden ayrılarak üniversiteye döndü.

Eşini 1955'te kaybeden ve bu kayıpla epey sarsılan Halide Edip, 1964 yılında hayatını kaybetti.

Halide Edip Adıvar'ı, birkaç sayfaya sığdırmak çok zor. Bu yüzden bu özel ve çok büyük işler başarmış kadını okuyup anlamak için İpek Çalışlar tarafından yazılan "Biyografisine Sığmayan Kadın" eserini mutlaka incelemenizi tavsiye ederiz...



Zati Eşya Muafiyeti

Sevda Murteza
SYK Gümrük Müşavirliği
Operasyon Yönetmen Yardımcısı

Zati Eşya Muafiyeti Ne Demektir? Neler Zati Eşya Kapsamına Girer?

Yolcuların beraberlerinde ya da yolculardan iki ay önceki veya altı ay sonraki süreler içerisinde getirilen, kendi kullanımlarına mahsus, gayri ticari nitelikteki kullanılmış veya kullanılmamış zati eşya, gümrük vergilerinden muaftır.

Zati eşya olarak ithal edilecek eşyanın nitelik ve özellikleri ile miktar ve kıymetlerini belirlemeye, özel ve zaruri durumları inceleme ve sonuçlandırmaya müsteşarlık yetkilidir.

Zati Eşya Muafiyet Listesi

A- Giyim ve Yolculuk Eşyası

- 1- Yolcunun giyinip kuşanmasına mahsus eşya
- 2- Yolcunun yaşantısına mahsus eşya ile seyahat eşyası

B- Elektronik Eşya

- 1- LCD / Plazma ayırımı yapılmaksızın bir adet renkli televizyon (55 ekrana -55 ekran dâhil- kadar)
- 2- İçerisinde cep telefonu, TV, müzik çalar, video oynatabilen avuç içi cihazlar
- 3- Kamera/dijital kamera (bir adet) ve 10 adet boş kaseti
- 4- GPS yön bulma cihazı
- 5- Slayt gösterme makinesi, (bir adet)
- 6- Dizüstü bilgisayar ya da PC (bir adet), aksam ve parçaları (Flash bellek, Hard Disc dâhil)
- 7- Radyo veya portatif radyo-teyp (bir adet)
- 8- Sabit bellekli, hafıza kartlı müzik çalan ve görüntü oynatan cihaz ve aksesuarları



- 9- Kasetli veya oyun kartlı elektronik oyun aleti (play station vs.)



- 10- Her birinden en çok onar adet olmak üzere plak, teyp kaseti veya compact disc, DVD

- 11-Volki - Tolki (Bir çift)

- 12-GSM - Cep telefonu (2 takvim yılında 1 adet)

* 2. maddede belirtilen ve cep telefonunu özelliği de olan cihazın getirilmiş olması hâlinde 12. maddedeki eşya muafiyeti uygulanmaz.

C- Müzik Aletleri

- 1- Elde taşınabilir müzik aletlerinden birer adet olmak üzere en çok 5 adet

D- Spor ve Oyun Aletleri

- 1- İki bölmeli bir adet kamp çadırı
- 2- Sualtı sporları için bir adet dalgıç takımı
- 3- Uçan kanatlar (bir çift)
- 4- Motor takılmayan cinsten şişirme bir adet bot
- 5- Su sporu için kullanılan yelken tertibatlı bir adet sörf
- 6- Ayak paleti (bir çift)
- 7- Tenis raketi ve 3 kutu topu
- 8- Golf malzemesi
- 9- Yolcunun tek başına kullanabileceği özelliğe sahip birer adet olmak üzere spor yapmasına mahsus diğer spor alet ve giysileri (paraşüt ve kayak takımı dâhil, deniz motosikleti ve motorlu deniz kızıağı hariç)
- 10- Her birinden birer adet olmak üzere tavla, satranç ve dama takımı
- 11- Beş deste oyun kâğıdı



E- Sağlık Cihazları

- 1- Hasta yolcuya ait yataklar
- 2- Maluller için hareket ettirici tertibatı bulunan motorlu, motorsuz koltuklar
- 3- Şahsi tedavide kullanılan ilaçlar
- 4- Gaz maskesi ve benzeri koruyucu elbise (en çok 2 adet)
- 5- Tansiyon ölçme aleti (bir adet)
- 6- Şeker ölçme aleti (bir adet)
- 7- Solunum cihazı (bir adet)
- 8- Diyabet hastaları için otomatik şırınga



F- Mutfak Eşyası

- 1- Yolculuk esnasında kullanılacak kadar tabak, tencere, çatal, kaşık, bıçak gibi mutfak aletleri
- 2- Bir adet portatif piknik ocağı
- 3- Bir adet semaver veya çay makinesi
- 4- İki adet termos
- 5- Kahve makinesi, ekmek makinesi, tost makinesi, mikser ve meyve sıkacağı

G- Tüketim Maddeleri

"Yerli ve yabancı ayrımı yapmaksızın;

- 1- 400 adet sigara (2 karton) ile 150 adet yaprak sigara veya puro veya sigarillo
Ayrıca,
200 gr kıyılmış tütün ve 200 yaprak sigara kâğıdı veya 500 gr pipo tütünü veya 200 gr ağız tütünü veya 200 gr tömbeki veya 50 gr enfiye
 - 2- 1,5 kg kahve, 1,5 kg granül kahve. 500 gr çay, 1 kg çikolata, 1 kg şekerden mamül yiyecek
 - 3- 100 cl'lik bir (1) şişe ya da 75 veya 70 cl'lik iki (2) şişe alkollü içki
 - 4- Şişe adedine bakılmaksızın en fazla 600 ml kolonya, lavanta, parfüm, esans veya losyon."
- "1 ve 3. fıkralarda belirtilen zati eşya muafiyeti 18 yaşın altındaki kişiler için uygulanmaz."
- 5- Hac ve umreden gelen yolcuların beraberlerinde

getirecekleri, Müsteşarlık ile Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından belirlenecek miktarda hurma ve zemberek suyu

H- Diğerleri

- 1- Dijital/mekanik fotoğraf makinesi (Hafıza kartı veya 5 adet filmi ile birlikte), (bir adet)
- 2- Çocuk yolculara mahsus bir adet çocuk arabası
- 3- Çocuk yolcuya mahsus oyuncaklar
- 4- Scooter (iki tekerlekli ve akülü)
- 5- Cepte taşınabilen ve pilli, şarjlı ya da güneş enerjisi ile çalışan 1 adet hesap makinesi
- 6- Ütü (bir adet)
- 7- Bisiklet (bir adet)
- 8- Seccade (bir adet)
- 9- El dürbünü (gece görüş dürbünü ve gözlükleri ile gece görüş keskin nişancı dürbünleri hariç)
- 10- Masa saati (bir adet)
- 11- Portatif gaz sobası (bir adet)
- 12- Şarj edilebilir el lambası (bir adet)
- 13- Araçla birlikte yolculuk hâlinde (sadece araç sahibi veya sürücüsüne uygulanmak kaydıyla)
 - a) Torna vida takımı (ayrı büyüklükte olmak üzere en fazla 5 adet)
 - b) Lokma takımı (araçta kullanılan tipte olmak üzere en fazla 10 parça)
 - c) Oto pompası
 - d) Akü şarj cihazı
 - e) Akü ile çalışan otomobil süpürgesi
 - f) Akü ile çalışan buzluk
 - g) Stepne dışında bir adet oto lastiği
- 14- Yolcunun beraberinde olmak kaydı ve şartıyla evcil hayvanlardan (kedi, köpek ve kuş) toplam 2 adet veya 10 adet akvaryum balığı (veteriner sağlık raporu, orijin ve aşı belgesi ile varsa kimlik ve eşgal belgesi ibrazı şartı ve veteriner kontrolü kaydıyla)
- 15- Yolcunun durumuna göre müsteşarlıkça zati eşya kapsamında mütalaa edilecek diğer eşya





Posta ve Hızlı Kargo Muafiyetleri

Soru: Posta/hızlı kargo eşyası için muafiyetin kapsamı nedir?

Cevap: Türkiye Gümrük Bölgesindeki bir kişiye posta ya da hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen, gümrük kıymeti gönderim başına toplam 75 Avro'yu geçmeyen eşya önemli değeri olmayan eşya olarak kabul edilmekte ve muafiyet tanınmaktadır.

Soru: Vergileri ödenmek suretiyle posta ya da hızlı kargo taşımacılığı yoluyla serbest dolaşıma sokulacak eşya nedir?

Cevap: Her bir sevkiyat için kıymeti 1500 Avro'yu aşmayan eşyaya geldiği ülkeye göre tek ve maktu vergi oranı uygulanacaktır. Söz konusu vergi oranları eşyanın;
- AB ülkelerinden doğrudan gelmesi durumunda %18
- Diğer ülkelerden gelmesi durumunda %20 olarak uygulanmaktadır.

Söz konusu eşyanın,

- Yabancı bir ülkeden posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelmesi,
- Ticari miktar ve mahiyet arz etmemesi,
- Diplomatik eşya ve yolcu eşyası hariç olmak üzere posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelenlerde brüt 30 kilogramı geçmemesi gerekmektedir.

Söz konusu eşyanın vergilendirilmesinde, eşya kıymetinden önemli değeri olmayan eşyaya ilişkin olan 75 Avro mahsup edilmeyecektir.

Soru: Posta/hızlı kargo yoluyla gönderilen eşyanın tek başına kıymetinin 1500 Avro'yu aşması hâlinde ne işlem yapılır?

Cevap: Söz konusu eşyaya yürürlükte olan ithalat vergilerine ilişkin oranlar uygulanacaktır.

Soru: Hediyelik eşya muafiyeti, posta/hızlı kargo yoluyla gelen eşya için dikkate alınmakta mıdır?

Cevap: Hayır, yolcu beraberli 430 Avro'luk hediyelik eşya limiti, posta yolu ile getirilen eşya için söz konusu değildir.

Soru: Posta/hızlı kargo yoluyla gelen eşyanın vergilendirilmesi neye göre yapılır? Kargo ücreti dikkate alınır mı?

Cevap: Posta ve hızlı kargo yoluyla gelen eşyanın vergilendirilmesinde, kargo ücreti dikkate alınmayacak, ayrıca aynı gönderici tarafından Türkiye'deki bir alıcı adına gönderilen aynı konşimento muhteviyatı gönderiler bir bütün teşkil ederek tamamının kıymeti birlikte dikkate alınacaktır.

Soru: Önemli değeri olmayan eşyaya ilişkin muafiyetten faydalanmanın bir sınırı var mıdır?

Cevap: Evet, posta/hızlı kargo yoluyla gelen ve değeri 75 Avro'ya kadar olan eşya için uygulanan muafiyet, yılda en fazla beş kere kullanılabilir. Bu limitlerin aşılması hâlinde eşyanın ticari mahiyette olduğu kabul edilip buna göre işlem yapılır.

Bu sınırlamanın aşılması hâlinde, Gümrük Yönetmeliği'nin 169. maddesine göre sözlü beyan usulü çerçevesinde işlem yapılarak, Kararın 62. maddesi kapsamında maktu vergi tahsil edilmesi kaydıyla eşya teslim edilir. 2011/23 sayılı Genelgenin yürürlük tarihi olan 19.04.2011 tarihinden önce gönderilmiş olan sevkiyatlar, bu sınırlamaların uygulanmasında dikkate alınmayacaktır.

Ticari nitelik arz etmeyen CD, VCD, DVD, doküman ile kitap, dergi vb. basılı yayımlar için bu sınırlama uygulanmayacaktır.

Soru: Posta/hızlı kargo yoluyla her türlü eşya getirilebilir mi?

Cevap: Hayır, posta/hızlı kargo yoluyla getirilebilecek eşyaya ilişkin olarak aşağıda detayları belirtilen çeşitli kısıtlamalar mevcuttur.

Soru: Posta/hızlı kargo yoluyla tütün veya alkollü ürün getirmek mümkün müdür?

Cevap: Hayır, bu tip eşya sadece yolcu beraberinde belirli limitler dâhilinde getirilebilmekte olup, detaylı bilgiyi "Yolcu İşlemleri" başlıklı broşürde bulabilirsiniz.

Soru: Posta/hızlı kargo yoluyla cep telefonu getirmek mümkün müdür?

Cevap: Hayır, posta/hızlı kargo taşımacılığı yoluyla muaf olarak veya vergileri ödenerek cep telefonu getirilmesi mümkün bulunmamaktadır. Dolayısıyla, bu yolla cep telefonu getirilmiş olsa dahi hiçbir surette sahibine teslim edilmemektedir.

Soru: Herhangi bir nedenle yurt dışında kalan/unutulan cep telefonu posta/hızlı kargo yoluyla geri gönderilmesi hâlinde teslimi mümkün müdür?

Cevap: Evet, yurt dışına giden yolcuların IMEI numarası hâlihazırda kayıtlı olan cep telefonlarının çeşitli nedenlerle yurt dışında kalması ve bu telefonların posta/hızlı kargo yoluyla geri gönderilmesi durumunda, söz konusu telefonların IMEI numaralarının kayıtlı olduğunun <http://www.mcks.gov.tr/tr/imeisorgu.php> adresinden yapılacak sorgulama sonucu teyit edilmesi hâlinde teslim edilmesi mümkündür.



Soru: Kozmetik ürünlerinin posta/hızlı kargo yoluyla getirilmesi mümkün müdür?

Cevap: Hayır, 30.03.2005 tarihli ve 25771 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 5324 sayılı Kozmetik Kanunu’nun ikinci maddesiyle kapsamı belirlenmiş olan kozmetik ürünlerinin muaf olarak posta ve hızlı kargo yoluyla getirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Soru: Takviye edici gıdalar/sporcu gıdaları olarak nitelendirilen bazı ürünlerin posta/hızlı kargo yoluyla getirilmesi mümkün müdür?

Cevap: Hayır, 13.06.2010 tarihli ve 27610 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu’nun 3. maddesinin birinci fıkrasının 65 no.lu alt bendinde tanımlanan “takviye edici gıdalar” ile 06.12.2003 tarihli ve 25308 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türk

Gıda Kodeksi 2003/42 no.lu Sporcu Gıdaları Tebliği’nin 4. maddesinde tanımlanan “sporcu gıdaları”nın muaf olarak posta ve hızlı kargo yoluyla getirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Soru: Takviye edici gıdalar/sporcu gıdaları olarak nitelendirilen bazı ürünlerin posta/hızlı kargo yoluyla getirilmesine ilişkin bir istisna var mıdır?

Cevap: Evet, bu kapsamdaki ürünleri doktor tavsiyesi ile kullanan kişilerin, hastalıklarına dair resmî hastaneden alınmış bir raporu ve doktorun önerdiğine dair bir reçeteyi, milli sporcuların ise “Milli Sporcu Belgesi”ni gümrük idaresine ibraz etmeleri hâlinde söz konusu ürünleri posta ve hızlı kargo yoluyla getirmelerine izin verilir.

Soru: Yolcunun gelirirken getiremediği kişisel eşyasını kargo veya posta yolu ile yollaması mümkün müdür?

Cevap: Evet. Kişisel eşyanın yolcu beraberinde ya da yolcunun gelişinden bir ay önce veya üç ay sonra kargo veya posta yolu ile getirilebilmektedir.

Yolcunun yanında getiremediği ve kargo veya posta ile gönderdiği kişisel eşyasında 30 kg ağırlık veya kıymet limiti bulunmamakta olup herhangi bir vergi tahsil edilmemektedir. Kişinin Türkiye’ye giriş yaptığı tarihi ispatlamak amacıyla pasaportu ile birlikte eşyanın bulunduğu gümrük idaresine başvurması gerekmektedir.

Soru: Kargomun nerede olduğunu nasıl öğrenebilirim?

Cevap: Gönderilerin takibi Bakanlıkça yapılmamakta olup, kargonun taşımacılığı hızlı kargo firması tarafından yapılıyor ise ilgili firmaya, posta ile yapılıyor ise PTT’ye başvurmak gerekmektedir.

Soru: Bakanlıkça vergi dışında bir ücret talep edilmekte midir?

Cevap: Hayır. Bakanlıkça sadece vergi tahsilatı yapılmaktadır. Taşımacılık, depolama veya diğer hizmetlere ilişkin ilave ücretler için taşımacılığı gerçekleştiren firmaya başvurulması gerekmektedir.

Soru: Hızlı kargo firmalarınca ek bir ücret talep edilebilir mi?

Cevap: Bu tür firmaların müşavirlik hizmetleri, ordino, terminal, vb. isimler altında ücret talep etmesi mümkün bulunmamaktadır.

Ayrıca, bu firmalar 75 Avro altında bulunan eşya ve numunelerde hiçbir eşyadan, 75-1500 Avro arasında bulunan eşyadan ise gönderinin geldiğine dair bildirimin alıcıya yapıldığı tarihten itibaren ilk 3 gün için ardiye ücreti alamamaktadırlar.

Galata Köprüsü



Istanbul'un emektar değerleri ne diye sorsalar, şüphesiz en başlarda azimli, yorgun ama gururlu ve hatta naif köprü gelir hatırlara; Tarihi Galata Köprüsü...

Yüzyıllar boyu nice insan, araç taşıdığı hâlde sırtında; hani derler ya "gıkını bile çıkarmadı" bu yaşlı köprü. Galata Köprüsü'nü; sokaktan geçen -yaşı kemale ermiş- kime sorsanız yüzünde hüzünlü bir gülümseme yakalarsınız. Çünkü bu emektar köprü, İstanbulluların sembolüdür. Balığıyla, deniziyle, işiyle, gücüyle, köprü altıyla hemen herkesin anıları saklıdır bu yaşlı, Eminönü ile Karaköy'ü iki sevgili gibi birbirine bağlayan köprüde...

Galata Köprüsü, bugünlerde her ne kadar bir kenara atılıp, kaderiyle baş başa kaldıysa da onu unutmayan ve hâlâ anılarında yaşatan o kadar çok vefalı insan var ki...

Bu koca çınarın hikâyesini hiç merak ettiniz mi? Dilerseniz tatlı bir hikâyeye başlayalım...

Adı Osmanlı'nın Haliç'e "Haliç-i Dersaadet", Boğaz'a "Haliç-i Bahri Siyah" (Karadeniz Boğazı) dediği zamanlardan kalma Galata; Tophane, Azapkapı ve Galata Kuleleri arasında kalan yerleşim yeridir. Her ne kadar tam anlamı bulunamamış olsa da Galata'nın İtalyanca "denize inen yol" anlamına gelen galata kelimesinden de türemiş olmasıyla beraber, Ortodokslar'ın, Katolikler'i "Galus" olarak adlandırması, Galata'nın bir katolik kasabası olması ve Anadolu'da Katoliklerin yaşadığı yerlere "Galatea" denilmesi, semtin adının kökenine ilişkin bir rivayettir.

Antik çağdaki adı Sykai ya da Sykaena (incirlik) olan Galata'nın, surlarla çevrili küçük bir kasaba olduğu, birer kilisesi, hamamı, tiyatrosu, beş değirmeni, 400 hanesi, 40 şehir muhafızı bulunduğu söylenmektedir.

Galata Köprüsü için ilk girişim II. Beyazıt Dönemi'nde yapıldı; Leonardo da Vinci, padişahla temasa geçerek bir Haliç Köprüsü tasarımı sundu. Gerçekleştirilmesi teknik olarak imkânsız görülen bu tasarımın üzerinden 350 yıl geçtikten sonra ilk Galata Köprüsü 1845 yılında, Sultan Abdülmecid zamanında "Bezm-i Alem Valide Sultan" tarafından yaptırıldı. Köprüye "Cisr-i Cedid", "Valide Köprüsü", "Yeni Köprü", "Büyük Köprü", "Yeni Cami Köprüsü", "Güvercinli Köprü" adları takılmıştı; günümüzde ise yalnızca "Galata Köprüsü" olarak bilinmektedir.

Karaköy'le Eminönü'nü birbirine bağlayan ilk köprü 1836'da hizmete girdi. "Hayratiye Köprüsü" adı verilen bu geçiş hattı sallar üzerine, ahşap malzemeden imal edilmişti. İstanbul'da atlı binek arabalarının yaygınlaşması

ve iki yaka arasındaki alışverişin artmasından sonra eski ahşap köprü bu gelişmenin yükünü taşıyamaz oldu. Bunun üzerine 1845'te dubalı yeni bir köprü inşa edildi. Üst kısmı ahşap olan bu köprü de İstanbul'un yükünü kaldıramayınca 1863'te yeni bir proje yapıldı. Altından küçük boy deniz araçlarının geçebileceği beş metre yükseklikte geçiş gözlerinin olduğu bu köprü, İstanbul'u biraz olsun rahatlatmış ancak 20. yüzyılın başında iş göremez hâle geldi.

Yeni bir köprü için Babıali'ye proje ve teklif veren birçok firma arasından MAN şirketi ile anlaşıldı ve 14 Ekim 1909'da bir anlaşma imzalandı. Köprü, üzerindeki tramvay hattıyla birlikte toplam 237 bin altın liraya mâl oldu, inşası toplam iki yılda bitirildi ve büyük bir törenle hizmete açıldı. 1912'de açılan köprü 80 yıl boyunca İstanbul'un yükünü taşıdı. 16 Mayıs 1992'de nedeni bilinmeyen bir yangınla kül olan ve bir kısmı Haliç'in sularına gömülen eski zaman köprüsü devre dışı kaldı. Bu sırada, eski köprünün hemen bitişiğinde yeni Galata Köprüsü'nün yapımı sürüyordu. Eski Galata Köprüsü, tamir edilerek Balat'a taşındı.

Böyle tarihi eserlerin beraberinde hikayelerini de getirdiği şüphesiz. İlk Galata Köprüsü'nün tarihinde önemli yeri olan bir olayı şöyle nakledeyim: "O tarihlerde Kaptan Magnan adındaki bir Fransız, nehir sularında çalışan altı düz olan gemilerin denizlerde de işleyeceğini iddia ederek, Cygne adlı gemisiyle 15 Ağustos 1855 tarihinde Marsilya limanından ayrılarak tehlikelerle dolu bir yolculuktan sonra 26 Eylül gece yarısı İstanbul'a ulaşabilmiş. Böylelikle iddiasını kanıtlamış ve kendi adına bir zafer elde etmiş.

Kaptan, İstanbul'dayken binlerce kişinin gözleri önünde müthiş bir gösterinin altına imza atmış. Gemisini son hızla ilk Galata Köprüsü'nün altından başarıyla geçirmiş. Sultan Abdülmecid bu gemiyle ilgilenmiş ve satın alarak Adalar'a yolcu getirip götürmesi için işletilmesine müsaade etmiş. Ancak gemi, 8 Ekim 1855 tarihinde Adalar'dan aldığı 300 yolcusuyla Sarayburnu açıklarında bir Avusturya gemisiyle çarpışmış ve gemi ikiye ayrıldığı hâlde Kaptan Magnan tarafından Sarayburnu'na kadar gelebilmiş. Gemideki yolculardan kaçının öldüğü ile ilgili kesin bir bilgi ise bulunmuyor."

Sevgili SYK okurları, tarihin en tatlı yerine saklanmış bu emektar semt ve adını taşıyan köprüyü, yolunuz Balat civarına düşerse, tebessümle selamlamayı unutmayın. En azından bir vefayı böyle göstermek hoştur koca çınar "Galata Köprüsü"ne...